

NESREČNI DAN ZA VASI OD BEOGRADA DO POŽAREVCA

61 mrtvih pri Jajincih

Prejšnjo soboto zjutraj se je pripetila huda železniška nesreča na progi Beograd-Požarevac. Vlak, ki je vozil delavce, šolarje in druge potnike, se je zaradi megle in nesodobnih signalnih naprav zaletel s hitrostjo 60 km na uro v pospešeni potniški vlak iz Niša, ki je stal pred signalom. V nesreči je izgubilo življenje 61 potnikov. Nesreča je posejela smrt po vaseh od Beograda do Požarevca. V Vrčinu še nikoli ni bilo tako žalostno: 7 ljudi so pokopali na malem pokopališču.

Mali deček Nikola je zadnjič videl očeta tisto usod-

no jutro na postaji, ko sta slučajno odšla vsak v drug vagon. Sin je ostal živ.

Na snegu je med deli vagona ležalo še veliko aktovk in raznih predmetov, ki pa jih lastniki ne bodo nikoli več potrebovali. Na snegu so ostali kot spomin...

Nemi sprevodi v vaseh Ripanj, Mali Ivanci, Mali Orah, Brčín, Mali Požarevac so se pomikali proti pokopališču. Zadnje slovo od svojih dragih, prijateljev, sovaščanov. Sneg bo prekril grobove, ostali pa bodo spomini: otroci brez staršev, starši brez otrok...

In če pomislimo, da bo za vse te žrtve odgovarjal pred sodiščem en sam človek, ki že toliko časa dela na tej progi in se še nikoli ni zmotil? Danes, ko poznamo že tako sodobne naprave za signalizacijo, je vsak dan toliko in toliko življenj v rokah enega človeka, ki je vendar zmotljiv!

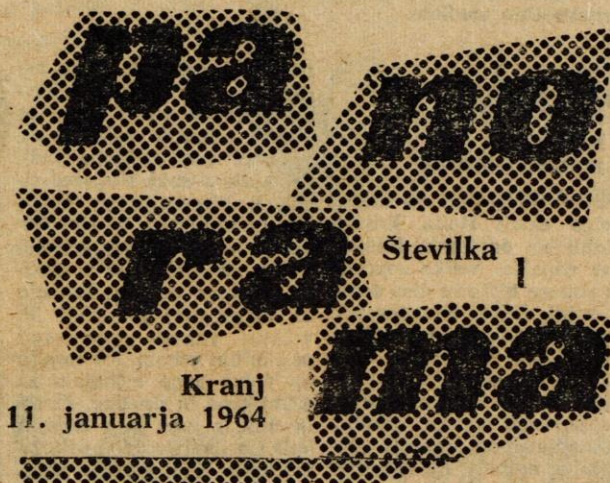
Nesreča ne bi bila tako velika, če bi vagoni ne bili leseni, saj je vlak, v kateri se je zaletel vlak iz Beograda, imel poškodovana le dva vagona, ker je bil železen. Zopet je šele huda nesreča opozorila, da morajo leseni vagoni in zastarela signalizacija iz prometa.

na
4.
strani

PAPIR, KI NE GORI

na
7.
strani

PREŠEREN V KRANJU
(nadaljevanje prihodnjič)

S POHODA BORCEV XIV. DIVIZIJE — SPOMINE NEKATERIH GORENJSKIH UDELEŽENCEV OBJAVLJAMO NA 6. STRANI

Jubilej XIV. udarne divizije

Mozaik spominov

na
6.
strani

● SREČNO NOVO LETO! USPEŠNO, VESELO, ZDRAVO, ZADOVOLJNO!

● NAJ SE TI (NAJ SE VAM) IZPOLNI VSE, KAR SI NAJBOLJ ŽELIŠ (KAR SI NAJBOLJ ŽELITE)!

● VSE NAJBOLJŠE!

● ZARES MNOGO SREČE! V LJUBEZNI, PRI DELU, PRI STUDIJU...

Standardne Molitvice, ki jih žebramo, kot stare ženice (pa ne samo stare, in tudi ne samo ženice) očenaš. Molitvice, ki morajo biti, ker je tako prav, ker delamo tako vsi, ker je že dolgo v navadi, da si ob Novem letu izmenjamo same najboljše misli in same najboljše želje.

Iskreno?

Morda. Morda tudi ne. Bolj verjetno oboje. Ali nič — ker navadno na nič ne mislimo, ko molimo. Teško je nič misliti. Ste že poskusili? Če drugega ne, mislite na to, kako ne bi nič mislili. Molitev pa nas pripelje v stanje, ko to zmoremo. V stanje rekakšne zamaknjenosti, skoraj blaženosti. Pozabimo (ali bolje: ne mislimo) na vsakdanjost, na majhne in velike težave, na bolečino v srcu, na negotovost, pa tudi na majhne in velike radosti, na veselje...

Zato ne bi mogel reči, da je »Srečno!« ob novem letu neiskrenost. Pa tudi iskrenost ni. Preveč iskrenosti bi bilo potem, preveč dobri, samo dobri bi bili ljudje. Če bi bilo tako, se ljudje ne bi tožarili zaradi razžaljenja časti. Če bi bilo tako, ne bi bilo primera Dizdarević. ne bi bilo rasne diskriminacije in ne lakote milijonov in ne zločina v Texasu in ne...

SREČNO!

Verjamem, da smo ljudje dobri. Tudi dobri. Pa tudi slabi smo. Ljubimo in sovražimo — in zato smo ljudje. In zato želimo ljudem tudi srečo v novem letu. Tako lepa priložnost je Novo leto za to: vse je lepo, veselo, povsod zelene smrečice (ali jelke) in bel, čisto bel sneg na njih, pa svečke gorijo, drugače kot na dan mrtvih, takrat so žalostne, zdaj so pa vesele, saj bo vsak čas polnoč, vsak čas bo novo leto, ki bo boljše kot je bilo staro, vsak čas bomo poljubili ženo ali dekle in ji zaželeli vse najboljše, vsem prijateljem in znancem bomo zaželeli to in jim stisnili roko, vsem ljudem na svetu bomo zaklicali »Srečno!«, dvignili kozarec penečega vina... in novo leto bo tu, med živobarvnimi trakovi in smrečicami in svečkami in vinom in prešernimi zvoki orkestra.

Morda bo res boljše. Po pravici to lahko upamo, dogodki po svetu in pri nas v preteklem letu nam dajejo to upanje. V Moskvi so lani podpisali sporazum o delni prepovedi jedrskih poskusov — morda bomo (ljudje vsega sveta) res toliko pametni, da se bomo odpovedali tej strahoti v medsebojnem prepričevanju in obračunavanju. V Berlinu so za božič in Novo leto odprli mejo in slike, ki jih objavljajo tuji časopisi o srečanjih starih znancev in prijateljev po tolikih letih, znancev in prijateljev, ki so jih kar na hitro z bodečo žico ločili na komuniste in kapitaliste, so ganljive. In tako dalje.

Upajmo, da bo res boljše to novo leto. Da ne bodo novi samo čevlji, s katerimi bomo gazili po starem blatu. Da bo tudi blata manj. In da »Srečno v novem letu!« ne bo le fraza, s katero radodarno, kot naša trgovina z novimi (višjimi) cenami, ob Novem letu razmetavamo iskrenost in upanje, želje in bolečino, ampak da bo »Srečno!« res iskrena želja človeku, da bi mu bilo boljše, da bi bilo boljše kot doslej nam vsem, da ne bi v imenu česar koli pozabljali na človeka, na »velikega« in »malega« človeka, na človeka s črno, belo in rumeno poltjo.

Italijanski

čudež

V RIMU so pred kratkim stekle priprave za obisk Italijanskega ministrskega predsednika Alda Mora v Jugoslaviji. To bo prvi obisk predsednika italijanske vlade v Jugoslaviji v povojnem času. Odnosi med sosednima državama so sicer že vrsto let izredno dobri, zato ob obisku lahko pričakujemo nove pobude za še trdnejšo medsebojno povezavo.

Pred obiskom predsednika italijanske vlade v Jugoslaviji

Slikar s plinsko masko

AMERIŠKI SLIKAR Aaron Heller, ki je imel lani velik uspeh na razstavi v New Yorku, je hudo zbolel. Zdravnik, ki je specialist za tehnične nesreče, je odkril, da njegove barve pri sušenju izločajo zelo strupene pline, ki povzročajo, da razpadajo jetra, ledvice in bela krvna telesa. Slikar Heller slika zdaj samo s plinsko masko.

Kraj, kjer ni tatov

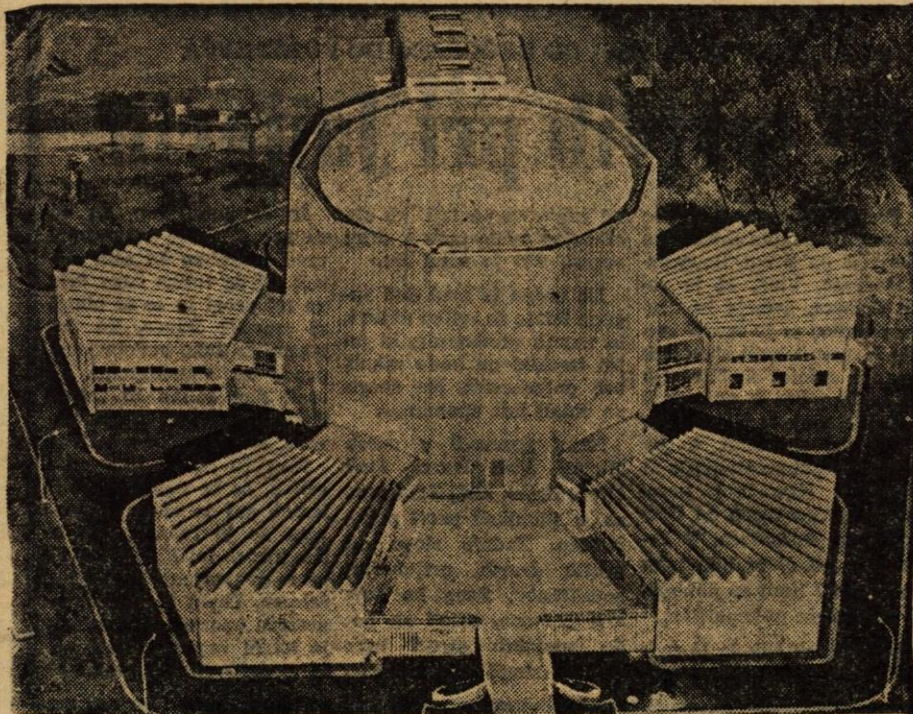
JOHN STEINBECK se je nastanil v Sag Harborju pri New Yorku zato, ker je »to edino mesto v ZDA, kjer ni tatov«. Med potjo po Evropi pa je dobil sporočilo, da so v njegovo bivališče vlomili in mu odnesli televizor. Torej — kje je kraj brez tatov?

Nikita Hruščev o modernem slikarstvu

NIKITA HRUŠČEV je v razgovoru s socialističnim voditeljem Guy Molletom o modernih slikarjih dejal: »Ne maram slik, na katerih žene nosijo glavo tam, kjer bi morale imeti trebuh. Picasso naj le pride v Moskvo, toda nobene slike ne bomo odkupili.«

Sovražnik obiskovavcev

BENJAMIN BRITTEN, britanski komponist, je obesil na vrtna vrata svoje vikend hišice na deželi v Alderburghu tablice v šestih jezikih, na katerih piše: Pozor, hud pesl! Med svetovnimi jeziki je pisalo tudi v srbohrvaščini. Toda v ruščini ga še ni imel, zato je prosil znanega čelista, da mu jo prinese. Britten je imel dva čisto maihna sobna nsa!

Tovarna FIAT ima svoj raziskovalni institut za jedrsko energijo. Na sliki tovarniško raziskovalno središče

NAPAKE ZGODOVINARJEV

ZGODOVINARJI so najbrž dolgo delali Italiji krivico. Trdili so, da imajo Italijani dve napaki: veliko govorijo in nobene bitke še niso dobili v vojni. Toda, kar dosežejo drugi v vojni, poskušajo Italijani doseči v mirnem času. Zadnja leta po vojni razpravljajo vedno bolj pogosto o italijanskem čudežu. Rezultati italijanskega razvoja prekašajo najbolj optimistična pričakovanja. Nekoč rahitično in nesposobno italijansko gospodarstvo je dobilo trdno hrbenico. Dokazov za to je na izbiro.

Italijani so si prilastili vodilni vpliv na svetovnem tržišču. Oblike njihovih avtomobilov prednačijo na svetovnih razstavah. Za italijanskimi čevlji iz Vigevana je takšno povpraševanje, da tovarne zalog v skladiščih sploh ne poznajo. Šivalni in pisalni stroji z znamkami italijanske tovarne Olivetti so vredni zlata. Leta 1962 so Italijani izvozili 39,6 milijonov parov čevljev. Danes prinašajo Italiji čevlji enako vsoto deviz kot južno sadje in zelenjava. Tudi italijanska tekstilna industrija nezadržno pritiska na svetovno tržišče. Na njo odpade ena petina celotnega italijanskega izvoza. Največja italijanska tovarna avtomobilov Fiat ne izdeluje samo vseh vrst motornih vozil, temveč tudi letala, ladijske stroje, traktorje in lokomotive, gradi avtomobilske ceste in ima celo svoj institut za jedrske raziskave.

PRESELJEVANJE Z JUGA

MNOGI menijo, da ima italijanski gospodarski čudež uteklo v milijonski armadi

rezervnih delavcev, ki iz nerazvitega italijanskega juga prihajajo na sever. Letno se preseli iz južnih krajev na sever okoli četrta milijona ljudi. Prihajajo z vlaki. Kot smo videli v Viscontijevem filmu: »Rocco in njegovi bratje« prihajajo mnogi tudi na kolesih. Večina med njimi se ni izučila nobenega poklica. Primejo za vsako delo in poleti jih večkrat vidimo prenočevati pod milim nebom. Ko stopijo na trdne noge prihajajo za njimi žene in družine. Preseljevanje z juga je v zadnjih letih pripeljalo do pritoka milijonov ljudi v velika industrijska mesta italijanskega severa. Priseljence z juga na severu zmerjajo z besedo »terrori«, kar bi težko prevedli v slovenščino. Beseda naj bi pomenila zemljane. Terrone prištevajo med pešce italijanske družbe. Niso upoštevani in čislani. Očitajo jim, da so umazani in nerazgledani. Neki milanski trgovec je postavil celo zahtevo, da bi južno od Firence zgradil zid, ki bi ločil sever od juga. Zakaj južno od Firence se konča Evropa in se začne Afrika.

Priseljenci z juga pa se vedno bolj množično vključujejo kot delovna sila prepotrebna italijanski industriji na severu.

PREMIK NA LEVO

V TAKO naglem industrijskem razvoju prihaja tudi do pogostih političnih preobratov. Italijanska družba se vsa premika na levo. Okoli 40 odstotkov vseh italijanskih volivcev je pod vplivom marksizma. S socialnimi reformami in političnim premikom na levo poskušajo vodilne italijanske stranke na oblasti obdržati ravnotežje. Ta premik ni zapažen samo v politiki, temveč v celotni italijanski družbi

REKLI SO ...

»KNJIŽEVNIK ne more privrežati svojega dela za film, ker se je ustvarjalno že izčrpal, ko ga je pisal.«

Alberto Moravia,
Italijanski
književnik

»VELIKA je razlika med stvarmi, ki jih nikoli ne moremo pozabiti, in stvarmi, ki se jih vedno spominjamo.«

Greta Garbo,
ameriška filmska
igravka

»ABSTRAKTNO slikarstvo je igra inteligence z inteligenco drugih in je bližje šahu kot umetnosti.«

Hans Habe,
nemški književnik

»Ljubezem je le trah okoli vratu, ki si ga zavije zaljubljeni mladenič, pa ne ve, da se bo z njim kot soprog zadavil.«

Safir

»ŽENE niso nikoli prave take, temveč vedno drugačne.«

Maurice Chevalier,
francoski šansonjer

»TIPIČEN ameriški soprog je človek, ki ves teden veliko dela zato, da v nedeljo pomiva posodo in čisti preproge.«

J. Roth,
ameriški sociolog

»LJUBEZEN je privatni svetovni dogodek.«

A. P.

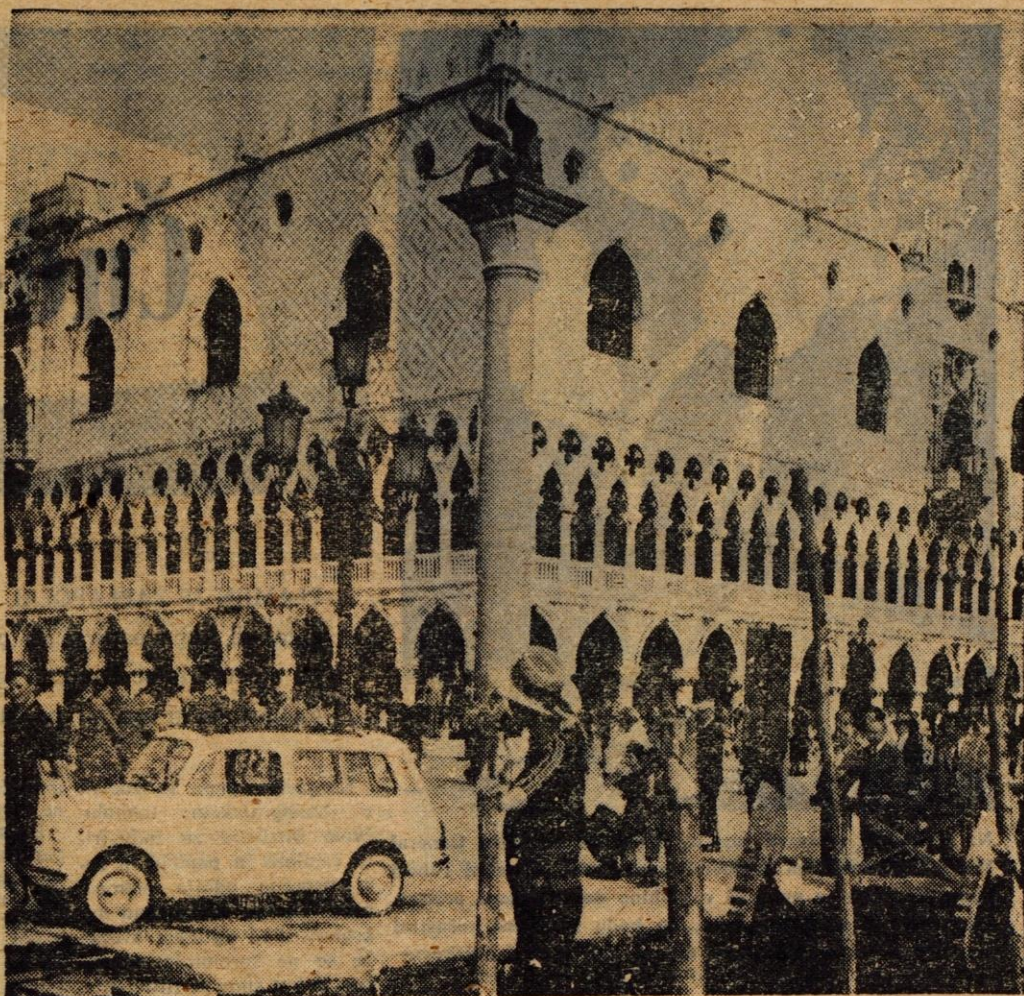
»KAZEN za nezvestoba je izgubljena sposobnost za zaupanje.«

S. Perc,
književnik

Kosilo

Moj novi znanec, po poklicu turistični delavec iz Züricha, je potoval na jug kupovat malo hišico, v katero naj bi se preselil, ker ga mestno življenje preveč utruja. Tako mi je vsaj rekel. Vse skupaj se mi je zdelo imenitno. Bil sem sicer kaj čuden član družine v jedilnem vagonu, kajti moje hlače, čeprav del boljše obleke, so bile od stalnega nošenja zmečkane in tudi ovratnik moje srajce že zdavnaj ni bil več bel. Toda mojim takratnim sopotnikom na ljubo moram povedati, da se nad mojim izgledom ni nihče zmrdoval. Tako sem se kar ugodno počutil in čakanje na predjed sva s Švicarjem porabila za nadaljevanje razgovora.

Pritoževal se mi je, da v Švici in njenem političnem življenju ni niti malo živahnosti, ko je ljudem malodane vseeno, kdo bo predsednik in kakšen je politični program, ki ga ima njegova skupina.

Vse poti vodijo v Benetke. Tako se je tudi naš dopisnik vrnil domov skozi Benetke

Skozi Italijo domov

Ravno, ko sva hotela načeti probleme v zvezi s političnim življenjem pri nas, so nama prinesli kosilo. Bolje, prinesli so ga samo meni, kajti moj sopotnik se mi je upravičil, da mora že na naslednji postaji izstopiti, ker da ga tam čakajo zaradi nakupa hišice in je spil samo črno kavo. Kmalu zatem so se začutile zavore. Na hitro sva načekala na škatlico cigaret naslove in Švicar je z nenavadno naglico izginil. Z žlico sem zajemal juho in gledal po peronu, da bi ga zagledal. Ni ga bilo.

Nesramna misel

No, ga pač ni, sem si mislil in srkal nekakšno sirovo juho. Kar naenkrat pa mi je žlica obstala v rokah med usti in krožnikom. Vse skupaj se mi je naenkrat zazdelo povsem drugače kot sprva. Pomislil sem, kaj pa, če tale sploh ni bil turistični delavec, ampak čisto navaden prevarant. Videl je, da imam dva zajetna kovčka in me odpeljal na kosilo, tačas, ko sem sedel tule pa mi jih je izmaknil in izginil. Zakaj ga ni bilo videti na peronu, kje je izstopil? Vse to sem se spraševal in strokovno opazil, da se vlak pomika že z veliko brzino, in da ni mogoče ničesar več ukrepati. Naglo sem skočil s stola in odvihral v svoj kupe. Kovčka sta bila še na

svojem mestu. Oddahnil sem si in sedel na sedež. Sele čez nekaj časa sem se spet spomnil na svoje kosilo. Juha je bila že mrzla, na mizi pa je bilo še marsikaj, med drugim tudi 2 steklenici piva. Najedel sem se in napil in čakal prvega srečanja z Italijo.

Italija

Red in disciplina, švicarski specialiteti, sta se umaknili ležernosti in nervozni. Kriki, tekanje, dirindaj vse to nas je obdalo takoj, ko smo se ustavili na prvi italijanski postaji. Čeprav tudi v južni Švici žive Italijani, so le bolj blede podoba tistih, ki prebivajo v Italiji.

Vlak na postajah v Italiji je stal obvezno po pet minut, mnogokrat pa tudi več. Prvo, kar smo zaslišali na vsaki postaji pa je bil prodoren glas sladoledarja: »Gelati!« Čudno koliko sladoledarjev je in kako enake glasove imajo vsi. Okoli vratu obešeni zaboji, bele obleke in bele kapice — večinoma so študentje.

Kratek postanek v Milanu sem porabil za ogled cerkve, nato pa spet na vlak in mimo Verone, kjer so na festivalu igrali Romeo in Julijo, mimo Padove do Benetk. Vse je minilo izredno hitro. Zabavali so me italijanski cariniki in italijanski vojaki.

Italijanski vojaki

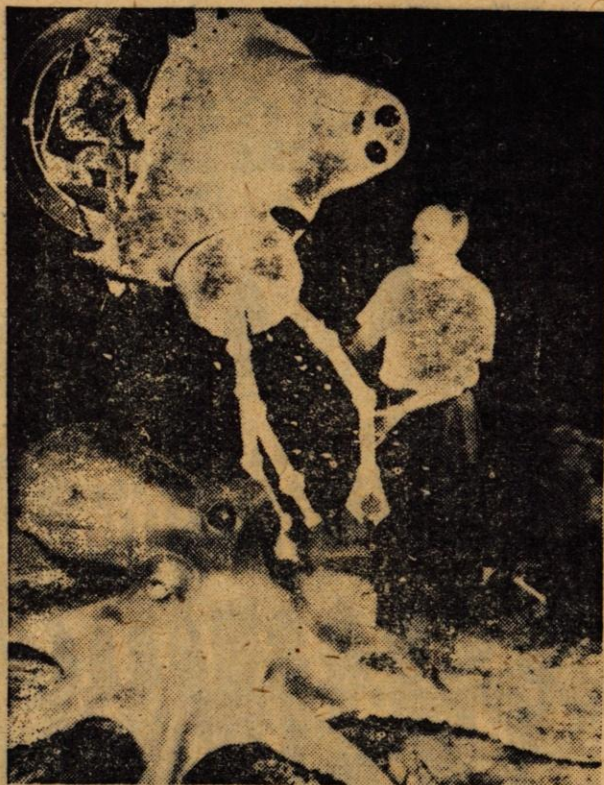
Kdor še ni bil v Italiji, si ne more predstavljati, kako različne in kako zabavne so uniforme italijanskih vojakov. Kakor bi si jih zamislila bujna fantazija gledališkega kostumerja ali pa otroška domišljija. Kape vseh vrst oglete, okrogle, veteranske, čelade itd. opremljene z različnim perjem fazanovim in petelinjim, ki se preliva v barvah, okrašenih z različnimi pletenimi vrvicami, zlatimi, srebrnimi, modrimi, z medaljoni in znaki. Potujejo in toliko jih je, da bi človek mislil, da italijanski vojaki ne delajo nič drugega kot da potujejo. Nasmejani, vedri, s torbicami in priljubljeni pri ljudeh. Vojak je zame bil vedno nekaj antipatičnega, pa ne zaradi antimilitarističnih misli, ampak preprosto zato, ker sem pri tem vedno pomislil, da bom moral še za leto dni v neprijazno vojaško suknjo. Takale uniforma pa bi bila prav zabavna. No, in

Cariniki?

Nervozni. Tudi njihovi policijski tovariši so bili nervozni. Ne smete pozabiti, da je šlo za severno Italijo in to v času, ko je bil »tirolski teror« kot so ga tu imenovali, na višku. Ob prihodu v naš kupe, smo morali vsi odpreti kovčke. Veliko nas je bilo in imeli smo precej prtljage. Zato je Italijanka spravila potovalno torbo pod moje noge. Carinik pa je z baterijo posvetil tudi pod sedeže in se zmagoslavno zarežal, ko je odkril torbo. V trenutku je vse zmetal iz nje, a seveda ničesar našel. Ob prihodu na beneško postajo sem moral položiti kovček na mizo. Ugovarjal sem, češ le kaj naj bi imel notri. »Eksploziv!« je kriknil debelušasti carinik in napol v šali, napol zares prebrskal moje kovčke.

Nato pa sem zadnjič sedel na vlak in izstopil sem v Ljubljani. Počasna voznja, znani kraji in vsak trenutek sem bil bliže domu. Za mano je bilo dolgo križarjenje po mestih zahodne Evrope. Poln vtisov in željan domačih krajev sem komaj čakal, da bi spet prišel na Gorenjsko.

Mito TREFALT

Na prihodnji svetovni razstavi bodo na prostoru General Motors poskrbeli za svojevrstno atrakcijo. Posebni roboti bodo obiskovavce prenesli v globino namišljenega oceana. Inicijatorji te zamisli menijo, da bodo s takimi pošastni prevozili do »morskega dna« dnevno po 70 tisoč obiskovavcev razstave

ZANIMIVOSTI

Televizijski avtomat

V začetku leta so v Veliki Britaniji začeli prodajati televizijske avtomate. Posebna družba je specialno za te avtomate začela izdelovati televizijske filme. Avtomati delujejo, ko vanje vržete kovancec; delujejo do 15 minut. Kdor želi gledati nadaljevanje programa, mora žrtvovati nov kovancec in tako podaljšati avtomatovo delovanje.

Neuspeli poskusi

Stalni neuspehi pri poskusih z raketami, ki so bili sestavni del programa priprav

ameriških znanstvenikov za polet na Luno, so povzročili, da so s temi poskusi začasno prenehali.

Zdravilo proti pozabljivosti

V nekem zahodnonemškem farmacevtskem podjetju so izdelali preparat »Aucephabo«, ki so ga na kongresu nevrologov označili kot senzacionalno zdravilo. Preparat je izdelan na osnovi vitamina B6, deluje pa proti slabostim spomina. V času štiri letnih poizkusov tega aparata so dosegli vidne uspehe tudi pri odklanjanju govornih napak, ki se pojavljajo v globlji starosti.

Atomi pod mikroskopom

Jonizacijski mikroskop je znanstvenikom omogočil, da vidijo, kako so v snovi razporejeni atomi. Slika atoma poveča dvamilijonkrat.

Igla iz volframa — debela pet milijonink centimetra — je na primer nameščena v nosivec — napojen s helijem. Na vrhu igle z napetostjo 50 milijonov voltov se širi

električno polje in povzroča jonizacijo helijevih atomov. Jonizacija se odigrava na mestih, kjer so volframovi atomi na vrhu igle, a ta njihov razpored se manifestira tako, da nastali helijevi joni odhajajo na zunanji fosforescenčni ekran in ustvarjajo svetle točke — silko geometrijske razporeditve kovinske gradnje.

Mikroskop ni drag, vendar ga je težko izdelati in jih je sedaj šele šest na svetu.

Čuden papir

PLAMEN JE ZAPLAPOLAL. Ognjeni jezik se je dotaknil kupa papirja na pisalni mizi, zdrknil po tapetah in se dotaknil senčnika iz elastičnega kartona in ugasil, ne da bi zapustil sledove.

Nezgorljivi papir so izdelali v leningrajskem tehnološkem inštitutu za industrijo celuloze in papirja in zelo uspešno odbija plamen, prav tako pa tudi napad mikrobobov. Pod vplivom svetlobe se ne spreminja, uporaben je kot snov za filtriranje,

mogoče ga je po želji zvijati, ne trga se in ne stara.

Eden izmed tvorcev tega papirja, profesor Perikaljski, je dejal, da je ognjevarnost tega papirja prav presenetljiva. Iz njega je mogoče izdelati gledališke zavese, obleke za gasilce, »večne« zidne tapete in drugo. Zaradi nje

govih antimikrobnih kvaletet ga ne napada plesen. Za to je zelo pripraven za shranjevanje živil ali kot sterilni material v medicini.

Znan je primer, ko so termiti napadli dva avtobusa namenjena v Indijo, ki sta ponoči ostala pod vedrim nebom in požrli vse, razen ko vinskih delov. Če bi termitom za kosilo »servirali« izdelke iz bloodpornega papirja — izdelanega iz steklenih vlaken, bi se jih nitje do taknili. Jasno je, da tak papir lahko naleti na najširšo uporabo posebno v državah z vlažno tropsko klimo.

Razen tega v laboratorijih uporabljajo sintetična vlakna organskega izvora — karlon, lavsan, nitron in drugi polimeri, katerih družina stalno povečuje. Po misli nju omenjenega znanstvenika je papir, izdelan iz takih vlaken, z uspehom mogoče uporabiti namesto tkanin. Obleka in perilo iz takih snovi se prav enostavno per in desinficira. Sintetičen papir je prav tako uspešno mogoče uporabiti tudi kot plastični krovni material.

Izdelava papirja iz sintetičnih vlaken je močno po dobna izdelavi navadnega papirja, zato je opravičeno mišljenje, da bo tudi »večni« papir doživel najširšo uporabo v vsakdanjem življenju.

Nadomestilo za sprevodnika

Strokovnjaki zagrebške električne cestne železnice so se odločili, da bodo skušali postopoma nadomestiti sprevodnike z avtomati, ki bi opravljali prodajo vozovnic in žigosanje mesečnih kart. Ugotavljajo, da prav zaradi zastojev pri sprevodnikovem prostoru nastajajo pri cestnem prometu razne nevšečnosti in nezadovoljstvo potnikov. Take avtomate že uporabljajo v mnogih državah, kjer je nova vloga sprevodnika le to, da na posameznih postajah preverja disciplino potnikov. Taka avtomatizacija bo zahtevala precejšnja sredstva za nakup potrebnih aparatov. Vendar pa bi se stroški kmalu izplačali, zato se Zagreb in nekatera druga mesta resno pripravljajo na tako novost.

Zemlja zaostaja

Ameriški urad za meritve in narodni observatorij ameriške mornarice sta konec oktobra lani objavila, da njihove astronomske ure zaostajajo za desetinko sekunde. Od aprila se Zemlja giblje počasneje. Zaostajanje je sicer neznamno, vendar za astronome zelo pomembno. Zadnje zaostajanje ur, ki se gibljejo vzporedno z Zemljo, so zabeležili 1. aprila 1961. leta.

Elektronski semafori

Leta 1965 bodo v Londonu dobili prve elektronske semaforje. Z njimi bodo pre-

Niti pred zlatimi pečatniki ne bomo več varni, posebno pred takimi, kakršnega vidimo na sliki. Pod vrhnjo ploščico skriva mikrosnemalno napravo. Ta lahko posname uro dolg pogovor in ga potem tudi predvaja. Ob tem sogovornik sploh ne ve, da ostajajo njegove besede zabeležene. Sai prstan prav lahko ostane neopažen.

Kljub mrazu - lepi

V ZIMSKIH DNEH je živo srebro pod ničlo. Z obleko se zavarujemo pred mrazom, obraz si pa ne moremo zakriti. Kljub temu, da so nekateri kreatorji izdelali skice za plašče z ovratniki, ki popolnoma zakrijejo usta, pa le te modne novosti na splošno niso prodrle. Zato bomo upoštevale velike temperaturne spremembe in se bomo skušale pravilno negovati.

● Žene s suho in normalno poltjo naj si zvečer očistijo kožo s čistilnim mlekom in nato namastijo s hranljivo kremo. Krema naj deluje vsaj 10 minut, nato odstranite ostanek s koščkom vate. Izogibajte pa se mila, ki koži na obrazu v zimskem času ne bo dobro dela.

● Žene z mastno kožo pa naj umivanje z vodo in milom popolnoma omejijo. Za večerno čiščenje naj raje uporabljajo čistilno vodo. (Te vode se dobijo v drogerijah in lekarnah. Pri izbiri se odločite za tako, ki ne bo vsebovala preveč alkohola).

● Ušesa zavarujemo s toplimi pokrivalom ali rutico.

● Ozeblinam rok ali nog koristijo izmenične kopeli (mrzlo-toplo). Nato si kožo temeljito izbrišemo in natremo s kremo.

● Usta bomo vedno dobro namastile z vazelino ali kremo in šele nato uporabile rdečilo. Vsaj tako bodo skrbela za svoja usta tiste žene, katerim nežna kožica na ustnicah rada razpoka.

Spremembe so privlačne. Namesto kučme se bomo pokrile z ljubko krzveno baretko

● Višinsko sonce je zelo zdravo in nam da lepo in zdravo barvo. Vendar pa bomo pri sončenju zelo previdni in uporabljamo za kožo dobro kremo ali olje. Še nekaj (za smučarje); ne pozabimo na temna sončna očala!

● Če nam veke pordečijo ali celo zatečejo, si bomo pomagali s toplimi kamiličnimi obkladki. (Košček vate namočimo v čaj in jo položimo na veke). Nato kožo ob očeh previdno namastimo s hranljivo kremo.

● Še nekaj! Ko se vrnete s smučanja ali zimskega sprehoda, se ne usedite kar takoj k peči. Zaradi prehitre toplotne spremembe vas bo oblila rdečica. Menjavanje toplote je tudi vzrok razširjenim krvnim žilicam.

● Da nam ne bo nos na mrazu neprijetno pordečil, si ga bomo vsak večer rahlo masirale in s tem pospešile krvni obtok. Masiramo si ga od konice do korena.

Dve praktični obleki naše konfekcije. Čeprav smo slišali napovedi nekaterih francoskih in italijanskih kreatorjev, da bodo športne gube izginile, to le ni res. Praktične so in žene smo se jih oprijele. Oba modela imata usnjen pas in žepke

O likanju

PREDEN ZAČNEMO LIKANI, obrišemo likalnik s suho krpo. Potegnemo nekolikokrat z likalnikom po vlažni krpi. Likalnikova ploškev izgleda krpo, ki jo impregniramo s parafinom. Kadar likamo obleko čez krpo, ki jo namakamo v kis ali v salmijak, likalnikova plošča razjarjavi, zato jo moramo po likanju zdrgniti s milom ali s kredom, jo izmiti in obrisati.

● LIKANJE VEZENIN

Vezenine zlikamo najprej na prvi strani, nato pa še z močnim pritiskom na narobni. Enako likamo tudi perilo iz damasta. Če polikamo tako blago samo na narobni strani, ostane prva stran hrpava, zato hitreje pobira nesnago in se tako prej umaže.

● PODSTAVEK ZA LIKALNIK

Če likalnik nima priprave za postavljanje, si izberemo za podstavek material, ki slabo prevaja toploto, na primer opeko ali šamotno oziroma azbestno ploščo.

● KAKO ODSTRANIMO LESK IZ TKANIN

Če se plašči, krilo ali hlače svetijo, jih položimo na mizo (prekrito z prtom ali

jemo s suho, povrhu pa še z odejo za likanje) in pokrijemo z mokro krpo in likamo blago z zelo vročim likalnikom. Para, ki pri tem nastaja, odstranjuje lesk. Včasih zadoštuje, da tako metso prelikamo samo s krpo, namočeno v okisani vodi ali v mešanici iz vode in salmiaka.

Kvas

VELIKI UCENJAK Pasteur je pojasnil delovanje in učinek kvasu. Kvas vsebuje mnogo vitaminov B in njegovih zvrsti, razne aminske kisline, razne proteine. Mlad kvas vsebuje tudi vitamin C ter blizu 10 odst. hranljivih beljakovin. Kvas je zelo pomembno domače zdravilo. Vsem tistim, ki imajo slabo prebavo, nečisto kožo ali slabe živce, jim bo uživanje kvasa zelo koristilo. Kvas se je izkazal tudi kot odlično sredstvo za zdravljenje sladkorne bolezni in slabokrvnosti. Vzamemo ga po jedi, pa ne več kot žličko na dan.

Večerna obleka in dekolte

Saj ne mislim z večerno obleko tistih dolgih, pretirano dekoltiranih oblek, mislim le na obleko, kakršno bi si rade oblekle, ko bi šle na zabavo. Prav sedaj se bodo vrstili razni plesi in zopet bo problem, da nimamo nič pravega v omari in da se bomo morale odločiti za novo obleko.

Gotovo si bomo raje izbrale ozko obleko. Saj porabimo

Jersey je zelo trpežna, topla in še modna tkanina. Le zakaj si ne bi iz tega materiala ukrojile bluzo. Vam je vredlog na skici vseč?

zanjo dosti manj blaga in če smo že prekoračile letnico 20, bomo bolj elegantne. (Seveda so nam vseč prave plesne obleke iz šifona, muslina ali špic, vendar za naše dvorane in razmere skorajda ne pridejo v poštev.)

Pri izbiri blaga ne bomo pozabile naše postave, prav tako ne barve las, polti in oči. Ne sme nas zapeljati svetlikajoči brokat na modni lutki v izloženem oknu, če tehtamo več kot 70 kg, prav tako se bomo izognili kričeči rdeči barvi. Izberemo si umirjen barvni ton in se za to raje odločimo za modni kroj.

Se nekaj ne smemo pozabiti, ko pripovedujemo svoje želje šivilji ali sami vzamemo škarje v roke: kakšen je naš dekolte? Ali je koža čista? Nimamo izredno močnih rok?

Če smo sami s seboj zadovoljni, se mirno lahko odločimo za drznejši dekolte. Še vedno so modni hrbtni dekolteji in priljubljeni sprednji. Če ste prepričani, da bo dvorana, kamor boste šli, res topla in imate lepo oblikovane rame, si lahko dovolite odprto obleko le z naramnicami.

Če smo nezadovoljne s kožo in opazimo, da jo je poletno sonce vse preveč izsušilo, da je postala slvkasta, si bomo takole pomagale: vsak večer si bomo hrbet in oprsje dobro namilile, drgnile z umivalno vrečko in nato solabile s toplo in mrzlo vodo. Kožo si bomo dobro zbri-

sale in namazale s hranljivo kremo.

Če pa s svojim dekoltejem nismo povsem zadovoljne, oblecimo raje zaprto obleko. Lahko jo poživimo z lepimi ogrlicami ali z izbrano broško. Če rade nosimo umetno cvetje, je lahko lepo izdelana roža lep okras.

Recepti

Pomarančna solata z bananami

Prilavi 5 — 6 rumenih in prav toliko rdečih pomaranč ter jih zreži na okrogle rezine. Zreži na kolesca ali na kocke 5 — 6 olupljenih banan in potresi vsako zase s stolčnim sladkorjem ter postavi pokrito za nekaj ur na mrzlo ali na led. Oblajene pomaranče naloži v lepih kupčkih vsako zase na steklen pladenj, vmes in okoli njih pa razvrsti banane.

Na kolesčke banan položi polovico orebovih jedrc. Sokom pomaranč in banan prideni, če je potrebno, še sladkorja in nekoliko konjaka ali poljubnega likerja ter polij po solati. Polito postavi na led.

Topla limonada

Za eno osebo zavri en četri litra vode in 7 — 10 dek sladkorja. Potem jo odstavi in primešaj rahlo ožeti in precejeni sok 1 in pol do 2 limon. Če pripravljaj za šest oseb, potrebuješ vsega nekaj manj.

CLOVEK SI JE OMISLIL vrsto sredstev s katerimi je prehitel samega sebe. Letala, ladje, avtobusi, luksuzni avtomobili in skromnejši fičkovti, koleša — to so njegovi glavni pripomočki. Potem je tu še vlak, ki ga ljudje nimajo radi, pa se vendar vozijo z njim. Delavci, študentje, dijaki in drugi ga polnijo vsak dan do zadnjega kotička. Dostopnejši je v njegovemu žepu.

hip se je zableščalo, potem pa je zopet vse izginilo. Ostala je belina snežne odeje. Polkrajina beži mimo. Nikogar ni na zasneženem polju. Le osamljeno drevo stoji tam daleč. Zdi se, kot da ga je zasedla tja neka nevidna sila. Uporno kljubuje naravi. Ko pa bo človek položil svojo roko nanj, takrat bo moral kloniti.

Vlak se približuje postaji. Fant postaja vse bolj nemir-

Danes je že prava redkost, da ti nekdo ponudi svoj prostor. »V Sarajevo grem,« reka. »Tam imam sina pri voljakih. Tako težko že čakam, da ga bom spet videla.« Umolkne, čez čas pa nadaljuje: »Samo tega imam še. Ivan je padel v partizanih.« Glas se ji trese. Nič več ne govori. Zazre se ven, v osamljenega ptiča, ki se spreletava nad poljem. Da, tako sam bo moj Tomaž, ko mene ne

postaja, da ubogo čudo v njegovih rokah škriplje, cvili, hrešči, pravega glasu pa neče dati od sebe. Navsezadnje, da bi mu bilo še bolj nerodno, je vse skupaj utihnilo. Potem skuša popraviti to in vrti še naprej. Prižiga, ugaša, vrti gumbe, a vse zaman. Čudo tehnike ga noče več ubogati. Ljudje se muzajo, posmihajo in mu privoščiijo. Prav mu je, kaj pa je tako važen, se sliši od nekod. Po-

JUBILEJ XIV. UDARNE DIVIZIJE

Mozaik spominov

BELOKRANJSKE VASI Suhor, Jugorje, Dragomlja vas in Bušinja vas so minulo nedeljo slovesno in kar se da gostoljubno sprejele preživele borce štirinajste divizije. — Brž po slovesnosti v Suhorju, kjer so izročili Suhorčanom skromen prispevek — 600.000 dinarjev — za gradnjo nove šole in položili zlat lovorjev venec pod spominsko ploščo z vklesanimi imeni padlih domačinov, so se borci razšli. Odhiteli so v domove, tiste, kjer so prespali zadnjo noč, preden je divizija odšla na svoj legendarni pohod.

Prisrčni stiski rok in objem, mnogi prvič po dvajsetih letih, so omečili pajčevitno časa. Oživljali so spomine. Izbrali smo jih nekaj. Izluščili smo jih iz pripovedovanj nekdanjih tomsičevcev Martina Koširja, sedanjega predsednika kranjske občinske skupščine in Albina Polka-Fajfe, referenta za narodno obrambo na Jesenicah.

Martin Košir

Izpod Storžiča na Dolenski v Tomšičevo

»Bil sem v Kokrškem bataljonu. Takrat smo bili preslabo oboroženi za večje akcije, pa tudi premalo nas je

Naporna pot — Foto: St. Škrabar

v druge enote. Nekaj jih je lahko bilo po nas, zakaj krogle so frčale kot bi ponorele. Takrat je z žvižgom priletela prva sovražna mina. Zaboju, v katerem so bile mine za minometalce, se je razletel. Sapa nam je zastala. Bataljonski obveščevalec, ki jo je skupil v peto, je pridružen v dolenskem narečju izustil, čes, zdaj smo pa tam. K sreči se nobena mina iz zaboja ni razletela.

Zaboju je razneslo, min pa ne

Kmalu, ko je štirinajsta prekorčila Sotlo, so napadli Nemci. Bil je to prvi večji spopad med pohodom. S skupino borcev smo nagovarjali mulovodca, naj gre z mulo globlje v gozd. Otovorjena je bila z minami. Vsak čas bi

Komaj smo začeli jesti

Dva dni že nisimo jedli. Kuharji so postavili kotle. Iz njih je prijetno dišalo po krompirju in mesu. Medtem ko se je kuhalo, sem šel h kmetu, dvajset minut stran, po kruh. Takrat je začelo pokati. Nemci so nas obkolili. Kuharji so brž izlili težko pričakovano, že kuhano hrano, pospravili kotle in se umaknili. Pridrvel sem na kraj, kjer so bili poprej kotli, in se zgrozil ob prizoru: enemu izmed ranjenec je viselo z obraza meso levega lica. No, prejle sem ga srečal, lepo se mu je zacelilo.«

Albin Polk - Fajfa

Prvi poseg sanitete

»Kmalu po prehodu železniške proge Karlovac — Zagreb smo se ustavili. Turopolje. Sanitetna ekipa (med pohodom sem bil bolničar Tomšičevo) in kulturna skupina sta se utaborili v isti hiši. Polegli smo kar po podu. Predramila nas je močna eksplozija. Kaj, so nas izvohal, ti prekleti Svabi? Z metalcem min? Tako smo mislili ko smo hiteli k vratom. Tam pa smo kot vkopani obstali. Samo za hip. Sosednje hiše ni bilo več. Sesula se je. Brž na pomoč. Dve mrtvi domačinki, štirje ranjeni partizani, dva sta se izlivala. Kmalu smo zvedeli, kaj je bilo. Nesreča. V tisti hiši se je bil nastanil minerski vod, pa je — kdo ve zakaj — eksplodiral plastika.«

Stane Škrabar

Celih 14 let je moral doktor France Prešeren čakati na advokaturu na takratnem Kranjskem. Odvetniških mest je bilo določenih za vsa dežela le 12 in večkrat je bilo katero zaradi smrti ali odselitve izpraznjeno. Toda našemu pesniku nikoli ni bilo nobeno teh mest dodeljeno, čeprav se je kar petkrat potegoval, da bi se mogel vsaj na jesen svojega življenja osamosvojiti. Bil pa je mnogo razlogov, da toliko časa ni mogel uspeti. Ti razlogi so bili za takratno reakcionarno oblast dovolj tehtni, da tako spretnemu juristu in široko izobraženemu človeku ni dopustila svobodnega udejstvovanja. Spotikali so se ob njegovo zasebno življenje, mu očitali svobodomiselnost in prijateljevanje s preganjanimi tujimi revolucionarji in domačimi naprednjaki. Takrat je bila tudi Zdravljica v celoti cenzurirana in morala je biti izločena iz rokopisa Pozij.

Končno, po dolgih letih grenkega in ponižujočega čakanja, je Prešeren, s pomočjo svojih ljubljanskih prijateljev, le dobil eno od novoustanovljenih advokatur. Dne 18. julija 1946 je bil imenovan za samostojnega odvetnika v Kranju. To mesto si je sam izbral, ko sta mu bili na voljo novi advokaturi tudi v Novem mestu in Postojni. Gorenjca je pač vleklo bliže doma...

Prešeren v Kranju

dvoje večjih sob in kuhinja, v traktu na današnji Tavčarjevo ulico pa še dvoje manjših sobic. Vse to je Prešeren potreboval, saj je privedel s seboj iz Ljubljane sestro Katro, da bi mu gospodinjila in nezakonskega sina prijatelja Andreja Smoleta, mladega Andreja Rudolfa, da b mu kot pisar pomagal v pisarni.

Glode na ustna (Lenka Prešernova in Marjana Vovkova-Gromova) in pisana (Ernestina Jelovšek) pričevanja lahko domnevamo takšne uporabe prostorov: večja soba z okni na glavno ulico je služila pesniku kot spalnica; ožja soba tik ob njej pa kot odvetniška pisarna. V onih dveh manjših sobah pri oknih na takratno Svinjsko ulico je v eni stanovala Katra, v drugi pa Andrej Rudolf. V teh sobah so bivali tudi občasni obiskovalci iz Vrbe, dlje časa, posebno v počitnicah, pa tudi pesnikov nečak študent Janez Vovk. Določen čas v mesecih pred stricovo smrtjo tudi nečakinja Marjana, hčerka pesnikove sestre Mine. Prav možno pa bi bilo, da so se najeti prostori tako uporab-

ljali le v času pesnikove bolezni in da je bila pisarnica situirana prej drugje, morda v eni izmed sobic na današnji Tavčarjevo ulico.

Kranj kot mesto z razvitim gospodarstvom, podjetnim obrtništvom in bogato okolico je že dlje pogoščalo svojega lastnega odvetnika. Ljudje so morali hoditi in se voziti v Ljubljano, kar je vedno zahtevalo vsaj dva dneva. Zaradi tega je Prešeren kar brž dobil dovolj klientele. Kot spreten jurist je kmalu štel med svoje stranke skoraj vse najodličnejše zastopnike gorenjskega gospodarstva, ne le iz Kranja, pač pa tudi iz Trliča, Jesenic, Bleda in Bohinja. Zares je vse kazalo, da bo iz pravd koval rumenjake, dela in zaslužka je bilo tja do leta 1848 res dosti, saj je odvetnik Prešeren moral najeti še enega pisarja, Primoža Sokliča, domačina iz Kranja. In še nečak Janez Vovk je v času počitnic pomagal pisati. Tisti dolg, ki ga je Prešeren napravil v Ljubljani, da bi lahko začel s poslovanjem, je bil že poravnane.

Sveveda pa si zaradi tega nikakor ne smemo predstavljati odvetnika Prešerna kot kakega uspešnega poslovnega moža. Posli so mu cveteli pač zato, ker je imel obširno klientelo in ker je bil sposoben jurist ter edini odvetnik v Kranju. Vendar pa izvirajo prav iz Kranja pričevanja o njegovi srčni dobroti, pravičnosti in ljubezni do otrok in beračev. Dostikrat je revnega kmeta zastopal zastopnik. Podoba je, da se je nekaterih pravd lotil iz prepričanja, iz socialnega čuta, zaradi pravice in zaščite malega človeka — pri takih pravih sploh ni računal na plačilo.

Črtomir Zorec
(Nadaljevanje prihodnjič)

Iveri z vlaka

Na kranjski železniški postaji je vedno, ko pride vlak, velik vrvež. Ljudje izstopajo, drugi se spet gnetejo v vagonne, tretji opazujejo pisano množico. Hrup se počasi umirja.

Danes je izjemoma malo bolj toplo. Ljudje so odložili težka zimska oblačila. Njihove obraze počasi zaliva rdečica. Postajajo zaspani, utrujenost jim lega na veke. Ženska pri vratih je zadržala...

V kotu vagona sedi mlad fant. V naročju ima odprto knjigo. Nekaj časa pozorno bere, potem pa tiho obrača liste in se od časa do časa zazre ven, v zasneženo pokrajino. Ne meni se za ljudi okrog sebe. Popolnoma sam je. Zamisljeno zre skozi okno in opazuje sledi, ki so jih pustile sani. Prav tedaj se je zvanje ujel sončni žarek. Za

bo več. Cisto sam. Le kaj bo z njim, jo je skrbelo. Starka je zadržala. Njena glava se enakomerno potresa v ritmu koles. Le včasih za hip dvigne glavo in pogleda okrog sebe. Potem njena glava zopet omahne. Toplota jo prevzame.

Škofja Loka. Tu vstopi vedno največ potnikov. Vlak je sedaj nabito poln. K dekletu na sosednji klopi je prisedel mlajši možski. Plašč je obesil na ključko. Sleklet je samo desno rokavico. V naročju drži tranzistor in se ponosno ozira po ostalih potnikih in po privlačni sosedki. Morda bi rad vzbudil zavist? Zaradi tranzistorja? Uh, to mu pa ne bo uspevalo! To že zdanj ni več ne navadno in zanimivo! Pa je prav zares neusmiljen ta človek! Vrti in vrti gumbe, išče

le prevelika, da bi videl hišo, kjer so živeli njegovi starši in sestra, le slutil jo je, ob koncu glavne ulice, tam, kjer se je začel Mestre razblinjati v razsejanih skupinah hiš. Hiša je bila obrnjena k laguni, stala je na produ, na zadnjem prostoru, ki se je razprostiral vse do trstike. Oče ob tem vremenu najbrž ni šel ribarit, jasen vzhodnik ni bil pravšno vreme za ribiče, jegulje so bežale, če so nad seboj videle temno senčo čolna, morda pa je oče izplul včeraj ob ugodnem meglenem vremenu in prespal v Torcellu, toda danes bi moral odnehati in se vrniti, najbrž brez ulova, tako bi domačim spet nekaj dni primanjkovalo denarja, še bolj kot sicer, imeli bi le Rosin zaslužek iz milarne, in Fabio bi moral pomagati, ker Rosa domačim ni mogla dovolj dati, kajti ob nedeljah je želela v Benetke, v lepi obleki, ker je hotela v Benetkah v kino in na ples, saj je vendar želela najti moža, čeravno je bila že pri tridesetih in predebela pa na slabem glasu, ker je imela že preveč opravka z možkimi, bila je velikodušno in živahno bitje in tako brzkone ne bo našla moža, če se pač ne zgodi čudež. To je bil torej Mestre, Montecatini, mlarna in druge tovarne in dolga glavna ulica in prog trstike, in Rosa, prikupno neumna sestra, ženska, ki je nasledila slehernemu možkemu, in ki jo je ljubil, in stari Piero Crepac, malodane poslednji ribič v Mestru, mestu, kjer je lagunsko ribarjenje propadlo, kjer se je le še nekaj starcev ukvarjalo z lovom na jegulje, in slednjič je bila še mati, ki je, medtem ko je prala za druge, poslušala, kako igra na gosli, vadi posamezne lege, in ki je kas-

neje kuhala redko kavo njegovim revolucionarnim prijateljem, kadar so se sestali na posvet pri Fabiu. Mati, ki nikdar ni tožila, ko je igral vse trše in jasnejše, ko sestanki niso bili več v njeni hiši, ker je milica postala pozorna, mati, ki niti z besedo ni potožila, ko je Fabio odšel v Spanijo. Šele zadnja leta se je pričela oglašati po starčevi navadi, šele ko je doumela, da ne bo imela vnukov, da ne bo otroškega vrveža okrog njenih starih nog, v Mestru, ne bo kričanja, smeha in solz, pa umazanih drobnih dlani, ki bi jih držala, in drobnih gobčkov, da bi jih hranila. Severno od Mestra so lebdeli Dolomiti kakor oblaki v vetru, Fabio je šel ob ograji ploščadi do tja, od koder je videl na Piazzetto, ura bo kmalu devet in ob devetih so napovedali pristanek Gronchijske ladje pred doževo palačo, toda preden se je odločil, je zagledal žensko, ki je stala v vdolbini zraven zvonov in mu kazala hrbet. Presentilo ga je, prepričan je bil, da je sam tod zgornj in pogled na človeško bitje ga je za drobec sekunde skoraj prestrašilo. Ženska je strmela, zatisnila je oči, vsaj oko, ki ga je Fabio videl, je bilo zaprto — opazoval jo je od zadaj z leve, tako je videl le njen profil — pred vzhodnikom se je umaknila v vdolbino, tam je bilo brzkone skoraj toplo, toplo v sijočem soncu, obraz je slepo obrnila k soncu in morju, spuščena veka ni izdajala spanca, temveč zgolj utrujenost, naslonila se je na steno vdolbine, z rokami v žepih plašča iz kameljeh dlake. Zgubljenim sunkom vetra je tu pa tam uspelo razvejati nekaj pramenov las,

Naš roman

A. A. BEG

Dvignil je pogled, ker je zaznal oster vzhodnik, ki je vel prek Piazza, videl je prečiščeno modro nebo, pa v njem stolp, Campanille San Marca, podoben visoki plošči iz žgane gline ali totemskemu stebri, spomnil se je, da bi lahko pogledal proti Mestru, bilo je čudovito campanillsko vreme, kakršno je vladalo le enkrat ali dvakrat v letu; onkraj lagune, nad planoto, bo videti Alpe.

Pri blagajni v stolpu ni bilo nikogar, ženska je najbrž odšla, da bi videla zmešnjavo okrog Gronchija. Fabio je odkimal, sam odprl rešetkasta vrata v dvigalo, vstopil, spet zaprl rešetko stolpu, spiralo, ki je izginjala pod njim, ko se je vzpenjal kvišku. Preden je stopil iz kabine, si je privahal ovrtnik podložnega rjavega jopiča, tako je bil pripravljen na vzhodnik, ki bo besnel na ploščadi in ki je res butnil vanj, ko je stopil na prosto in pogledal proti Mestru. Na koncu nasipa je videl Mestre, ki je ležal delj, kot se je spominjal, Mestre je neznan stal na zahodu, onkraj lagune, majhen, čeprav ga je vzhodnik jasno začrtal, kristalna miniaturna, levo od nasipa so bile velike Montecatinijeve zgradbe, srebrni tanki rafinerije. Fabio si je domišljal, da

vidi celo naftovode in cevi, ki so jo obdajali, desno od nasipa so bile druge tovarne in pred njimi hiše v mestu, hiše vzdolž dolge glavne ulice, Fabio je vse to vedel, toda razdalja je bila

Mali Emil čaka na prehodu iz vzhodnega v zahodni Berlin, kjer bo prvič videl svojo babico. Ze dve leti je namreč minilo, kar so z zidom in žico razdelili mesto Berlin na dva dela: vzhodni in zahodni. Letos pa so med novoletnimi prazniki dovolili prehod. — Ljudje so čakali v dolgih vrstah, da so lahko obiskali sorodnike

Najdrznejši človek

(Korejska pravljica)

Živel je bogataš, ki je imel zelo lepo hčer. Ko je hči dorasla in postala godna za moštitev, je oče naročil svojim glasnikom, naj razglase po deželi, da bo dal vse svoje bogastvo in hčerko edinko tistemu, ki dokaže z junaškim dejanjem, da je najdrznejši človek v deželi.

Na ta poziv se je javil mlad lovec.

»Dobro,« pravi bogataš, »prinesi mi v enem mesecu sto tigrovih kož, pa bom verjel, da si najdrznejši človek v deželi.«

Mladi lovec ni rekel nobene besede in je hitro odšel na lov. Ko je prišel v kraj, kjer tigri žive, so se ljudje čudili in mu rekli:

»Mladi človek, ne podajaj se v smrtno nevarnost. V tem gozdu živi na tisoče tigrov s svojim cesarjem. Raztrgali te bodo.«

»E, prav tigre iščem,« se je razveselil mladi lovec in šel dalje. Kmalu ga je zagledal cesar tigrov in se začudil lovčevi drznosti.

»Kaj naj storim s tem norcem? Naj ga raztrgam in pojem?« je vprašal ostale tigre.

»Pojej živega!« so mu rekli tigri. Tako se je tudi zgodilo — lovec se je znašel živ in zdrav v tigrovem trebuhu in ga začel zbadati s svojim lovskim nožem v jetra, da je razdražen tulil od bolečin in mu je bilo vseeno, nad kom znaša svoj srd. Ubijal je tigra za tigrom; tigri pa so vpili:

»Milost, cesar, milost!«

Lovec je pazljivo prisluškoval, kaj se godi in štel tigrove uboje. Ko je naštel do sto, je zadržal nož v tigrovo srce, nato mu je razparal trebuh in bil je spet na svobodi. Odril je sto tigrov in povrh še njihovega cesarja. Kože je odnesel bogatini, ki mu je za plačilo dal vse svoje bogastvo in lepo hčer za ženo.

(Iz enega drevesa se da narediti milijon vžgalic, zaradi ene vžgalice pa lahko zgori milijon dreves.

Otroci, ne igrajte se z vžgalicami in ognjem!)

Sedemletni junak

Na vaškem posestvu Bje-linga v bližini Osla v južni Švedski je izbruhnil požar. Plamen je zajel tudi hlev vaščana Matsona. V zgradbi poleg hlevov ni bilo nikogar, razen sedemletnega Larsa Matsona. Oče in mati sta bila daleč; na njivi sta delala že od rane zore, ker so bili v zamudi z žetvijo.

Ko je Lars zagledal ogenj, je okamenel od strahu. Ogenj je neusmiljeno uničeval hlev, v katerem je bilo osemdeset krav in telet. Pravo bogastvo! Toda mali Lars sploh ni pomišljal na vrednost živine, katere gospodar je bil njegov oče. Bolj ga je presuni-

lo žalostno in obupno mukanje krav in telet. Vse je zelo dobro poznal. Vsaki kravi, vsakemu teletu je dal ime. Med njimi je imel tudi svoje ljubljence. Dobro se je zavedal: če jim ne priteče na pomoč, bodo našli smrt v njenem objemu.

Casa za razmišljanje mu ni ostalo dosti. Edina rešitev je bila, čimprej nekaj ukreniti: hitro odpreti vrata, odvezati živino in jo izgnati iz hleva, da ne bo prepozno.

Toda, kdo bo to napravil? Tako se je vprašal mali Lars, saj je dobro vedel, da na posestvu razen njega ni nikogar. Vsi so bili na polju. Mor-

da bo oče opazil dim, ki je postajal vse bolj gost in črn? Toda preden ga bo opazil in prišel do hleva, bo že prepozno. Od hleva bo ostalo le še pogorišče.

Lars sam ni vedel, kako se je znašel sredi požara, med kravami in teleti, ki jih je ogenj najbolj ogrožal.

Mihčeva nezgoda

Po sredi vasi pa avto drvi, a v avtu ponosno Mihčec sedi. Se ozira na levo, na desno, nazaj, kraj ceste zavije, ga vidite, kaj? Takrat se po bregu trikrat obrne, iz avta pa krič, a vse prah zdaj zagrne. Ga reši nazadnje sosed Matjaž, ga v bolnico pelje; zdaj pa imaš politnice svoje, v bolnici tej, prometnih predpisov nauči se prej!

Darinka Tiča,
8. razred
osn. šole Cerklja

V svoji glavicji je imel načrt: priti do verig, s katerimi je bila živina privezana. Zagrabil je prvo verigo, ki pa je bila tako razgreta od ognja, da jo je takoj izpustil. Toda Lars je zaprl oči, stisnil zobe in ponovno zgrabil verigo ter jo z izredno hitrim gibom snel s kljuka. Bolečino je junaško premagal. In tako je snel desetine verig. To je bila nenavadna borba z ognjem, v kateri je zmagal Lars, saj je uspešno izgnal vso živino iz hleva.

Kmalu so prišli gasivci, ki jih je obvestil Larsov oče, ko je opazil plamen in dim na svojem posestvu. Pomagati pa niso mogli več. Hlev je gorel kot bakla in vsa njihova pomoč je bila v tem, da so preprečili, da se požar ni prenesel tudi na druge zgradbe.

Ko je bil ogenj kočno pogasjen, je Larsov oče s pogledom iskal soseda ali nekoga, ki je morda šel slučajno mimo in je izgnal živino iz hleva. Toda takega obraza ni mogel najti.

Poleg njega je stal Lars. Njegova mati je jokala, ko je gledala Larsove roke. Bile so vse v mehurjih in opeklinah. Deček je bil ponosen.

— Poglej njegove dlani — je skozi solze rekla očetu. Vse to je napravil naš Lars sam.

**mlada
rast**

Padel sem

Star sem bli šest let. To danes nisem znal voziti kolesa. Poskušal sem že, a ni še šlo. Ko sem nekoč zopet poskušal, mi je stric pomagal. Držal me je za sedež, jaz pa sem se držal za vodilo in peljal kolo. Ko je šlo že kar dobro, me je stric spustil. Mislim sem, da me še vedno drži, zato sem se peljal naprej. Bil sem brez skrbi. Toda ko mi je nasproti pripeljal osebni avtomobil, sem se zelo prestrašil in na mah je bilo veselja konec. Tedaj sem se obupno ozrl nazaj po stricu. Ni ga bilo. Izgubil sem prisotnost in znašel sem se na cesti. Orog mene se je dvigal oblak prahu. Ko sem se zavedal, sem bil v postelji z obvezano glavo. Zvedel sem, da je voznik osebnega avtomobila preprečil še hujšo nesrečo, ko je zavozil na poljsko pot.

Ta prvi hujši dogodek v mojem življenju mi je ostal v spominu in me opominja na previdnost in disciplino, kadar koli sem na cesti.

Janez Vreček
8. razred osn. šole

Ali že veste . . .

— da je Luna najbližje nebesno telo in da je od Lune do Zemlje 384.000 km. Če bi hoteli peš na Luno, bi koračili 9 let noč in dan. Do Venere bi potrebovali več kakor 900 let pešačenja, do Marsa 1500 let, do Sonca 3100 let, do Jupitra pa celo 18.000 let. In koliko let bi potrebovali do Saturna? Pomislite, kar 33.000 let! Najbolje je, da ostanemo kar doma.

— da je največje drevo na našem planetu sekvoja, ki raste v Kaliforniji. Sekvoja doseže tudi višino 100 metrov.

— da je največji teleskop na svetu v observatoriju Mount Palomar v Kaliforniji (ZDA). Ta teleskop ima 5 m premera. Toda še večji teleskop bodo zgradili v Sovjetski zvezi na Kavkazu, ki bo imel 6 metrov premera.

Francoski filmski vrtiljak

Odkritje leta in ostali

Novo veliko odkritje francoskega filma se imenuje Roger Coggio. Mehanik, ki je pri sedemnajstih odkril gledališče in ki ob svojem prvem filmu še vedno nima 30 let. Njegovo prvo filmsko delo je »Dnevnik norca«, ki ga je posnel po lastni odski priredbi Gogoljeve no-

vele. V tem filmu, ki ga je kritika izredno ugodno sprejela, igra Coggio tudi edino govorečo vlogo. Pravijo, da je bila norost redkokdaj tako upodobljena na filmskem platnu kot tu! Coggio že pripravlja svoj naslednji film (tema: hinavščina), v katerem bo igrala njegova zaročenka Pascale Audret in pa Anna Karina ter Jean-Louis Trintignant.

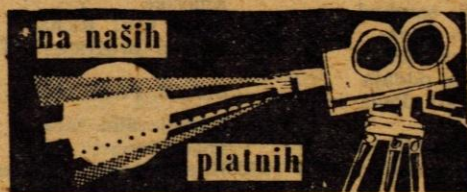
Roger Vadim bo režiral »Veliki venček ljubezni«, kakor bo naslov novi verziji slavnega »Venčka« (1950) pokojnega Maksa Ophülsa (— »venček cvetk elegantnega zapeljevanja«). Tako so se odločili po dolgih omahovanjih francoski producenti. Schnitzlerjevo zgodbo je Anouilh prenesel v Pariz leta 1913. Od igravcev so za zdaj že znani Jean-Claude Brialy, Marina Vlady, Anna Karina in Catherine Spaak. Pravijo pa, da ima Vadim v mislih še neko drugo igravko... neko Brigitte Bardot...

Producent Georges de Beauregard je po omnibusu »Poljubi« (pet mladih režiserjev o temi: poljub), že začel s snemanjem novega omnibusa — »Srečno naključje«. Dve od štirih epizod bosta zrežirala novo odkrita »Bertrand Tavernier (Poljubi) in Claude Chabrol. Chabrol je tudi tokrat zvest svoji »mali temi«. Snov za svojo zgodbo je našel v nekem časopisu iz 18. stoletja. V tistem času je v Franciji na smrt obsojeni postal svoboden, če je njegov rabelj na dan usmrtitve umrl. Vendar pa je Chabrol to temo prenesel v naš čas... Ko bo končal s tem, ima novovalovski mojster že več načrtov, med njimi tudi modernizirano »kranizacijo Balzacove »Chagrinove kože«.

Serge Bourignon, ki so mu »Nedelje in Cybele« prinesle

Danny Kaye je ponovno pokazal svojo izredno komično umetnost v filmu »Mož iz obedovalnega kluba« Franka Tashlina, ki je ena najboljših lanskih ameriških komedij

»OGNJENA LETA« so filmska zapuščina velikega sovjetskega ustvarjalca Aleksandra Dovženka, ki ji je dala končno podobo njegova žena Julija Solnceva. Mogočna barvna freska je bila nagrajena na festivalu v Cannesu.

»NA SEVER, NA ALJASKO« ameriškega režiserja Henryja Hathawayja je zabaven western o treh iskalcih zlata in barski plesalki, ki jih igrajo John Wayne, Stewart Granger, Ernie Kovacs in Canucine

»Dnevnik norca«, po Gogoljevi noveli, obetajočega novega mladega francoskega režiserja Rogerja Coggia je kritika navdušeno sprejela. Z zelo močno podobo norca je Coggio obogatil francoski film

Oscarja za najboljši tuji film bo spomladi začel snemati svoj novi film »Naj nič ne prekine najinih sanj«. Avtor ga imenuje »dogodivščina človeka, ki zna biti srečen in ki se ne boji ljubezni«. Zgodba teče skozi dvajset let njegovega življenja in je razdeljena na tri dele: eno leto pred njegovim rojstvom, njegova prva ljubezen s tridesetletno ženo in druga ljubezen z mladoletnico. Po tem filmu bo odpotoval Bourignon v Ameriko, kjer je že podpisal z družbo »20th Century Fox« pogodbo za dva filma. Prvi bo »Cassandra na poroki«, v katerem bodo igrali Natalie Wood (Razkošje v travi), Joseph Cotten in Agnes Moorehead.

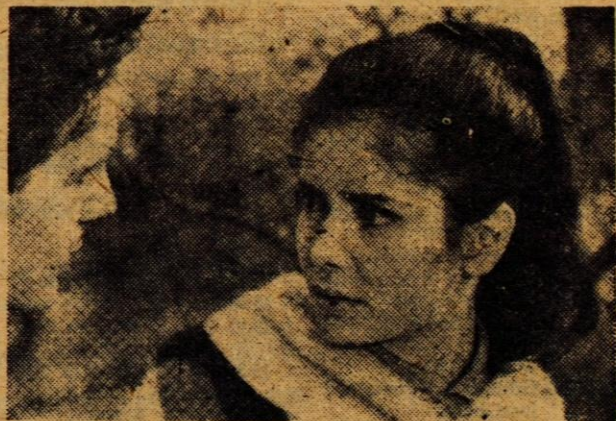
In memoriam

Francози pripravljajo tudi dva zanimiva monoturna dokumentarca, posvečena spominu dveh umetnikov. Nedavno preminuli

šansonjerki Edith Piaf bo posvečen film Marcela Blistena »Na svidenje, Edith«. Scenarij zanj je napisal Blistene v treh dneh po njeni smrti, uporabil pa bo filmske tednike, kratke filme in odlomke iz celovečernih filmov, v katerih se je priljubljena pevka pojavila. V zaokroženo celoto pa jih bo izpopolnil s posnetki pariških ulic in

hiš, okoli katerih se je »pariški vrabček« največ mudil.

Henri Colpi (Po toliko letih) pa se je nedavno vrnil iz New Yorka, kjer se je posvetoval z vdovo skladatelja Kurta Weilla (Beraška opera) o pripravah za film o njenem možu. V njem bo, enako kot Blistene, kombiniral dokumentarne posnetke in posebej posnet filmski material.

Marie-José Nat in Jacques Charrier igrata glavni vlogi v novem delu Andreja Cayattea »Zakonsko življenje«, ki sestoji iz dveh filmov, katera predvajajo istočasno v dveh dvoranah — eden je s stališča žene, drugi s stališča moža

Pa še na kratko

S Kube se je vrnila Agnes Varda s kratkim filmom »Pozdravljeni, Kubanci« za katerega pravi, da bi lahko imel naslov »Socializem in ča-ča-ča«.

Luis Buñuel snema priredbo romana Octava Mirabeauja »Dnevnik sobarice« (ki ga je leta 1946 že posnel v Ameriki Jean Renoir). Glavno vlogo bo igrala — Jeanne Moreau.

Edouard Molinaro se je vrnil iz Londona, kjer je snemal zunanje prizore, da bi v domačih ateljejih dokončal svoj novi film »Čudovita norica« — z Brigitte Bardot in Anthonyem Perkinsom.

Neuničljivi Robert Hossein bo igral glavno vlogo v filmu Roberta Hosseina po scenariju Roberta Hosseina, ki ima zelo »hosseinski« naslov: Smrt ubijalca. Iz tehničnih ovir ostalih vlog ne igra Robert Hossein, ampak Robert Dalban in Marie France Pisier.

Mož s konjskimi zobmi — Fernandel in mož s krivim nosom — Bourvil igrata glavni vlogi v filmu z nenavadnim naslovom »Kuhinja na maslu« (po igralski kombinaciji sodeč: komedija), na katerem se bo kot režiser pojavil Gilles Grangier.

RADIJSKI

SPORED

VELJA OD 11. DO 17. JANUARJA 1964

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05., 6., 7., 8., 10., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05, 7., 9., 12., 13., 15., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30

SOBOTA

- 8.05 Vedre melodije za konec tedna
- 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 9.25 Slovenski glasbeni umetniki našim poslušavcem
- 10.15 Ansambel Andreja Blumauerja in harmonikarski oktet St. Vid
- 10.35 Ljubezenske pesmi — valčki
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Tisoč taktov za dobro voljo
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Naši amaterji pojo
- 16.00 Gremo v kino
- 17.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.45 Novo v znanosti
- 19.00 Glasbene razglednice
- 20.00 Dixi in balalajka
- 20.15 Lažnjivec — radijska igra
- 21.00 Sobotni ples
- 22.10 Oddaja za naše izseljence
- 23.05 Prijeten konec tedna

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Iz opernega sveta
- 20.15 Začnimo z orkestrom Henri Rene
- 20.45 Koncert godalnega kvarteta iz Budimpeste
- 22.10 Zaplešimo v soboto
- 22.10 Zaplešimo v sobotno noč

NEDELJA

- 6.00 Dobro jutro
- 6.30 Napotki za turiste
- 7.40 Pogovor s poslušavci
- 8.00 Mladinska radijska igra
- 8.40 Iz albuma pesmi za mladino
- 9.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 10.00 Še pomnite tovariši
- 10.30 Od Bacha do Bartoka

- 11.30 Nedeljska reportaža
- 11.50 Solistična zabavna glasba
- 12.05 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo — II.
- 13.30 Za našo vas
- 13.50 Koncert pri vas doma
- 14.10 Nekaj melodij — nekaj ritmov
- 15.05 Naš glasbeni avtomat
- 16.00 Humoreska tega tedna
- 16.20 Glasba iz znamenitih oper
- 17.05 Hammond orgle
- 17.15 Radijska igra
- 18.04 Koncertni drobci za nedeljski večer
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Izberite svojo popevko
- 21.00 Znamenite operne predstave
- 22.10 Zaplešite z nami
- 23.05 Pesem noči

DRUGI PROGRAM

- 12.00 Nedeljski koncert ob dvanaestih
- 13.10 Slavni pevci v priljubljenih operah
- 14.00 Zabavni orkestri tega tedna
- 14.30 Iz koncertne zakladnice
- 15.15 Scherezada
- 15.15 Diyiland
- 15.15 Igra ansambel Suisse
- 19.05 Peta simfonija v Es-duru
- 19.36 Plesni orkester Ray Martin
- 20.07 Štirje klavirski nočni
- 20.45 Koncert za violino in orkester
- 21.00 V nedeljo zvečer
- 22.10 Komorna soareja jugoslovanske glasbe

PONEDELJEK

- 8.05 Poje Mariborski ženski kvintet
- 8.25 Sestanek z zabavnimi orkestri
- 8.55 Za mlade radovedneže
- 9.25 Pojeta sopranistka Hilda Hölzl in basist Danilo Merlak
- 10.15 Kitara, violončelo in klarinet
- 10.35 Naš podlistek
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.25 Popevke in plesni ritmi

- 12.15 Kmetijski nasveti
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 13.30 Glasbeni sejem
- 16.00 Vsak dan za vas
- 15.15 Zabavna glasba
- 17.05 Iz opernega albuma
- 15.45 S knjižnega trga
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Od tod in ondod
- 18.45 Družba in čas
- 20.00 Skupni program JRT
- 19.05 Glasbene razglednice
- 22.10 S popevkami po svetu
- 23.05 Literarni nokturno
- 23.15 Nočni akordi

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Začetni tečaj angleščine
- 19.20 Iz opere »Orfej in Evridika«
- 20.10 Zvočni portret
- 20.45 Pri starih čeških mojstrih
- 21.00 Za oddih in zabavo

TOREK

- 8.05 Vedri zvoki
- 8.35 Domači napevi za prijetno dopoldne
- 9.45 Pesmi Roberta Franza poje baritonist Marcel Ostaševski
- 10.15 Solisti zabavne glasbe
- 10.40 Duet iz Veronike Deseniške
- 12.05 Zabavna glasba
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.15 Kmetijski nasveti
- 12.25 Domače pesmi in napevi za prijetno popoldne
- 13.30 Iz baletov
- 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
- 14.35 Slovenske narodne pesmi
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.30 V torek nasvidenje
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Koncert po željah poslušavcev
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Bolgarska zabavna glasba
- 18.25 Plesni orkester RVT Ljubljana in njegovi solisti
- 18.45 Na mednarodnih križpotjih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Mali koncert Komornega zbora RTV Beograd
- 20.20 Radijska igra
- 21.25 Serenadni večer
- 2.10 Glasbena medigra
- 22.15 Skupni program JRT
- 23.05 Pisana paleta

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj makedonskega jezika
- 19.20 Veliki pianisti
- 20.00 Po svetu jazza
- 20.45 Pesmi o gradu Gurro

SREDA

- 8.05 Jutranji divertimento
- 8.55 Pisani svet pravljic in zgodb
- 9.25 Glasba ob delu
- 10.15 Narodne pesmi iz obeh Nemčij

- 10.45 Clovek in zdravje
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 Popevke in godala
- 13.30 Okrogle z Dunaja
- 14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
- 14.35 Zabavne melodije iz Sovjetske zveze
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Zborovske skladbe jugoslovanskih avtorjev
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Chopin
- 17.38 Iz fonoteke radia Koper
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Mojstri orkestrske igre
- 18.45 Ljudski parlament
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Zvočni mozaik
- 20.50 Odlomki iz opere Hovanščina
- 23.15 Glasbena medigra
- 23.05 Literarni nokturno
- 22.10 Plesna glasba
- 23.23 Iz domače simfonične literature

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj ruskega jezika
- 19.20 Glasbena pravljica za velike in male
- 19.35 Norost na stare dni — komedija
- 20.05 Koncert za klavir
- 20.45 Suita za mali orkester
- 20.55 Mednarodna radijska in televizijska univerza
- 21.10 Moderni plesni ritmi

ČETATEK

- 8.05 S koncertnih in opernih odrov
- 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
- 9.25 Slovenski pevci, orkestri in ansambli zabavne glasbe
- 10.15 Pihalna godba Ljudske milice
- 10.30 Pet minut za novo pesmico
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Kmetijski nasvet
- 12.25 Popevke za vas
- 13.30 Glasbeni sejem
- 14.35 Naši poslušavci čestitajo in pozdravljajo
- 15.15 Zabavna glasba
- 15.40 Literarni sprehod
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Plesni ansambli
- 17.15 Turistična oddaja
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Španska simfonija
- 18.45 Ta teden v skupščinskih odborih
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov
- 20.45 Godala v ritmu
- 21.00 Večer umetniške besede
- 21.40 Concerto grosso za godalni orkester

- 22.10 Legenda v As-duru
- 22.15 Skupni program JRT
- 23.05 Melodije v noči
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Tečaj hrvaško-srbskega jezika
- 19.20 Osem preludijev za klavir
- 19.37 Večerne melodije
- 19.58 Finale opere »Carobna piščal«
- 20.45 Hamlet — simfonična pesnitev
- 21.00 Melodije po pošti

PETEK

- 8.05 Plesni ritmi za dobro voljo
- 8.35 Slovenske narodne in umetne pesmi
- 8.55 Pionirski tednik
- 9.25 Iz Skandinavije do Vardara
- 10.15 Prizor iz I. dejanja Traviate
- 10.35 Novosti na knjižni polici
- 10.55 Glasbena medigra
- 11.00 Pozor, nimaš prednosti
- 12.05 Zabavna glasba
- 12.15 Radijska kmečka univerza
- 12.25 Domače pesmi in napevi
- 13.15 Obvestila in zabavna glasba
- 13.30 Iz starejše in novejše hrvatske glasbe
- 14.35 Glasba za dobro razpoloženje
- 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
- 15.15 Napotki za turiste
- 15.20 Zabavna glasba
- 15.45 Jezikovni pogovori
- 16.00 Vsak dan za vas
- 17.05 Petkovo glasbeno popoldne pri skladatelju Ravelu
- 18.00 Aktualnosti doma in v svetu
- 18.10 Pojo invalidski partizanski zbori
- 18.30 Pripoveduje vam
- 18.45 Iz naših kolektivov
- 19.05 Glasbene razglednice
- 20.00 Popevke iz Varšave
- 20.15 Tedenski zunaj politični pregled
- 20.30 Iz slovenske violinske literature
- 21.05 Ceriolal — uvertura
- 21.15 Oddaja o morju in pomorščakah
- 22.10 Plesni ritmi Latinske Amerike
- 23.05 Pevec Cliff Richard
- 23.20 Skupni program JRT

DRUGI PROGRAM

- 19.05 Nadaljevalni tečaj angleščine
- 19.20 Brandenburški koncert
- 19.35 Ritmi
- 20.00 Simfonija št. 3
- 20.45 Srečanje s pevko Nancy Wilson
- 20.55 Kulturni globus
- 21.15 Glasbena medigra
- 21.15 Jazz na koncertnem odru

Kranj »CENTER«

11. januarja — amer. barv. CS film STIRJE AKOPOLIPICNI JEZDECI ob 17. in 19.45, premiera amer. barv. CS filma SEVERNO OD ALJASKE ob 22.30

12. januarja — amer. barv. CS film STIRJE AKOPOLIPICNI JEZDECI ob 14.30, 17.15 in 20. uri

13. januarja — amer. barv. CS film SEVERNO OD ALJASKE ob 17. in 19.30

14. januarja — amer. barv. CS film SEVERNO OD ALJASKE ob 17. in 19.30

15. januarja — amer. barv. CS film SEVERNO OD ALJASKE ob 17. in 19.30

Kranj »STORZIC«

11. januarja — franc. ital. barv. CS film OBLEGANJE SIRAKUZE ob 16., 18. in 20. uri, premiera amer. barv. CS filma SEVERNO OD ALJASKE ob 22. uri

12. januarja — amer. barv. CS film SEVERNO OD ALJASKE ob 10. uri, franc. ital. barv. CS film OBLEGANJE SIRAKUZE ob 13., 15., 17. in 19. uri, premiera špan. barv. filma MOJ POSLEDNJI TANGO ob 21. uri

13. januarja — sovj. barv. CS film OGNJENA LETA ob 16., 18. in 20. uri

14. januarja — sovj. barv. CS film OGNJENA LETA ob 16., 18. in 20. uri

»Stražišče« »SVOBODA«

11. januarja — premiera sovj. barv. CS filma OGNJENA LETA ob 19. uri

12. januarja — amer. barv. CS film SEVERNO OD ALJASKE ob 15., 17.30 in 20. uri

15. januarja — sovj. barv. CS film OGNJENA LETA ob 19. uri

Cerklje »KRVAVEC«

11. januarja — angl. barv. VV film NEPRICAKOVANA LJUBEZEN ob 19.30

12. januarja — angl. barv. VV film NEPRICAKOVANA LJUBEZEN ob 16. in 19. uri

Ljubno

11. januarja — franc. film PREKRSEK NA BEGU ob 19.30

12. januarja — angl. barv. film DOKTOR IN LJUBEZEN ob 16. uri

Radovljica
11. januarja — amer. barv. CS film SEDEM VELICASTNIH ob 20. uri
12. januarja — amer. barv. CS film SEDEM VELICASTNIH ob 15.30 in 20. uri
12. januarja — sovj. barv. film HUSARSKA BALADA ob 18. in 10. uri dopoldne
14. januarja — švedski film HUDICEVO OKO ob 20. uri
15. januarja — švedski film HUDICEVO OKO ob 18. in 20. uri
16. januarja — amer. barv. CS film STIRJE AKOPOLIPICNI JEZDECI ob 19.30
17. januarja — franc. barv. film ŽENA JE ŽENA ob 20. uri

CE za red KOLEKTIVI — gostuje Mestno gledališče ljubljansko
PETEK — 17. januarja ob 16. uri za red ISKRA in ob 19.30 za red TEKSTIL-INDUS — SAVA Nikolič Mackie: »KUPE 9-10« in »HOTELSKA SOBA 308«

SOBOTA — 11. januarja

Evrovizija
12.55 Mednarodno tekmovalje v smuku in veleslalomu RTV Beograd
18.00 Poročila
18.05 Huckleberry finn — igra za mladino RTV Ljubljana
19.00 TV obzornik
19.20 Pot v pragozd
19.50 Kaj bo prihodnji teden na sporedu? JTV
20.00 TV dnevnik RTV Ljubljana
20.30 Propagandna oddaja RTV Ljubljana
21.45 Serijski film
22.15 Poročila

NEDELJA — 12. januarja
Evrovizija
9.55 Mednarodno tekmovalje v slalomu — prenos iz Wengena RTV Beograd
11.20 Kmetijska oddaja Evrovizija
12.10 Tekmovalje v slalomu RTV Ljubljana
18.30 Sosed Wilson noče znova na delo — šaljiva zgodba za otroke RTV Ljubljana
19.00 Sportna poročila
19.10 »Mladinski klub« JTV
20.00 TV dnevnik RTV Ljubljana
20.45 Selitev duše — drama
21.45 Jazz na ekranu
22.15 Poročila
PONEDELJEK — 13. januarja
RTV Ljubljana
10.40 Puška in pero — literarna dela
15.20 Ponovitev šolske oddaje RTV Ljubljana
17.30 Angleščina na TV RTV Zagreb
18.00 TV v šoli RTV Ljubljana
18.30 Poročila
18.35 Risani in lutkovni filmi
19.00 TV obzornik JTV
19.30 Tedenski športni pregled

20.00 TV dnevnik RTV Zagreb
20.30 »Zagreb 64« — prenos iz Zagreba
22.00 Poročila
TOREK — 14. januarja
RTV Ljubljana
21.15 Poročila
21.20 Operacija ušesa Italija
22.00 Zivljenje boemov — balet
SREDA — 15. januarja
Evrovizija
12.55 Mednarodno tekmovalje v smuku za moške — prenos iz Badgasteina RTV Ljubljana
17.30 Ruščina na TV
18.00 Poročila
18.05 Ježeva hišica — slikanica
18.20 Pionirski TV studio
19.25 TV obzornik in kulturna tribuna JTV
20.00 TV dnevnik RTV Zagreb
20.30 Propagandna oddaja
20.45 Na kraju samem — zabavno glasbena oddaja RTV Ljubljana
21.45 Iskanje — zgodba o dr. Kildarju
22.35 Poročila

gledališče

PRESENOVO GLEDALIŠČE V KRANJU

NEDELJA — 12. januarja

ob 10. uri URA PRAVLJIC — 11 program, ob 16. uri za podeželje Vilhar: DRUGA VELIKA BESEDA

SREDA — 15. januarja

ob 19.30 Jovanovič: PRIMER TOVARISA KOPRIVI-

Železniško transportno podjetje Ljubljana

razpisuje zaradi elektrifikacije proge Ljubljana - Jesenice za vzdrževanje napajalnih postaj v Vižmarjih, Kranju in Žirovnici naslednja delovna mesta:

- 10 kvalificiranih električarjev in
- 11 polkvalificiranih električarjev.

Za novospregate sodelavce bo podjetje organiziralo praktični tečaj.

Za vzdrževanje kontaktne mreže pri elektrifikaciji proge Ljubljana - Jesenice razpisujemo naslednja delovna mesta:

- 2 elektrotehnika
- 5 kvalificiranih električarjev za vzdrževanje kontaktne mreže na relaciji Ljubljana - Kranj in
- 8 kvalificiranih električarjev za vzdrževanje kontaktne mreže na relaciji Kranj - Jesenice.

Pismene ponudbe sprejema ŽTP Ljubljana, splošni sektor, Ulica Moša Pijade 39, Ljubljana.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

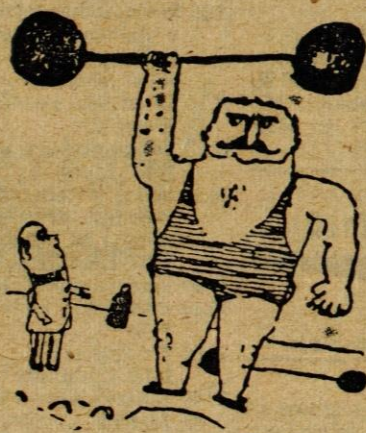
ČETRTEK — 16. januarja

RTV Zagreb
10.00 TV v šoli Evrovizija
12.25 Tekmovalje v slalomu za moške RTV Ljubljana
17.30 Angleščina na TV RTV Beograd
18.00 Poročila
18.05 Otroški filmski žurnal RTV Ljubljana
18.30 Morske zvezde — zračni pritisk
19.00 TV obzornik
19.30 Ob spomenikih NOB Jakoba Savinška JTV
20.00 TV dnevnik RTV Beograd
20.30 Med resničnostjo in sanjami RTV Zagreb
22.00 »Zagreb 64« — prenos iz Zagreba
22.45 Poročila

PETEK — 17. januarja

RTV Ljubljana
17.30 Ruščina na TV
18.00 Poročila
18.05 Filmski klub
18.30 Bodočnost Kranjske gore RTV Ljubljana
18.50 Glasbeni kotiček RTV Ljubljana
19.00 TV obzornik RTV Beograd
19.30 Koncert pianista Dušana Trbojeviča JTV
20.00 TV dnevnik RTV Beograd
20.30 Propagandna oddaja
20.45 Sosed jugoslovanske kinoteke Evrovizija
22.00 Evropsko prvenstvo v umetnem drsanju RTV Ljubljana
23.00 Poročila

BREZ BESED

Prosim ,primi malo v roke!

HOROSKOP

Velja od 11. do 18. januarja

OVEN (21. marca do 20. aprila)

POZABLJENI DOLŽNIK te razveseli, vendar bo treba kljub temu pretehtati sleherni dinarček. Prehlad, če se dobro ne oblečeš, te zna prikovati na posteljo. Na obisku pri znancih zveš vesele in žalostne novice.

BIK (21. aprila do 20. maja)

BREZ NEVARNOSTI za žep se lahko nadaljuje prepovedano spogledovanje. Opravljavci v akciji. Ne razburjaj se, privoščiti jim užitek, zakaj povlečejo »ta kratko«. Posvečaj malce več časa in pozornosti dragim osebam. Kašelji te bo mučil, zapoznala čestitka pa razveselila.

DVOJČKA (21. maja do 20. junija)

SOBOTA IN NEDELJA bosta polna prijetnih doživetij. Zveš polno dobrih novic, zato bo težko slovo od svojcev, ki jih obiščeš. Ustaljen čustveno življenje, kljub koketiranju. Prebavne težave.

RAK (21. junija do 22. julija)

V **ČETRTEK** nekaj obljubiš, pa se že v soboto praskaš za ušesi. Ponudila se bo priložnost, da racionalno izkoristiš službeni telefon. Prijetni zimski večeri. V nedeljo bo treba odločno udariti po mizi, sicer tvoji načrti propadejo.

LEV (23. julija do 22. avgusta)

ZELO VAŽNO srečanje in še važnejši pogovor. Tvoja diskretnost bo na tehtnici, sicer ne bo prijetnih zimskih večerov. Razburjanje in solze nič ne spremene, samo glava te bo bolela. Nekdo žaluje.

DEVICA (23. avgusta do 22. septembra)

LEPO PRLOŽNOST zamudiš zgolj zaradi trmoglavosti. Tisto, kar slišiš v sredo zvečer, si dobro zapomni. Nepredviden izdatek se bo obrestoval.

TEHTNICA (23. septembra do 22. oktobra)

PRISILIJO TE, da v službi ne izpoveduješ in izkazuješ svojih čustev. Vsebina težko pričakovanega pisma ti prinese kopico skrbi. Ne podcenjaj nasvetov starejše prijateljice. Kreпки posegi v žep zaradi nepredvidnosti v lanskem maju.

SKORPIJON (23. oktobra do 22. novembra)

PO ČUSTVENIH zapetljajih zaradi ljubosumnosti se bo vihar sčasoma le umiril. Radovedna in opravljiva oseba v tvoji bližini se ti bo prilizovala. Zdravje svojcev je v nevarnosti.

STRELEC (23. novembra do 22. decembra)

SAMO Z DIPLOMATSKO spretnostjo uresničiš stare načrte v službi, doma in še nekje. Nasedeš lažnim govoricam.

KOZOROG (23. decembra do 20. januarja)

ZARADI POSEBNIH okoliščin je možno, da te pred koncem tedna doleti finančna obremenitev. Nedavno srečanje bo povzročilo močnejše bitje srca. Pismo.

VODNAR (21. januarja do 19. februarja)

PREVIDNOST, zakaj na »stranpotih« te opazujejo. Pripravi zalogo izgovorov, da ne boš prepogosto v zadregi.

RIBI (20. februarja do 20. marca)

KRATKOTRAJNA ŽALOST zaradi novic, ki jih zveš na cesti. Pokaži svojo odločnost čimprej na pravem mestu, sicer ti zrastejo rogovji. Zaupanje bo prišlo navzkriž z zvestobo. Žiro račun se napolni in hitro splahni.

Kako se je Pepi odvadil kajenja

Moj prijatelj Pepi ne kadi več. Odvadil se je, čeprav je včasih puhel kot tržiški vlak; po štirideset in več jih je pokadil na dan.

— Saj je nemogoče, Pepi, ga pričujem. Se spominjaš, kolikokrat ti je že uspelo nehati — za dva dni, ali za nekaj ur! Da bi ne kadil več?! Ne, ni mogoče!

— Pa je! odločno pravi. Pa še kako res je! Ne prižgem več in pika! Skrivnostno me opazuje izpod redkih obrvi. Ne razumem. Tudi jaz bi rad nehal. Poskušal sem že, pa mi ni uspelo. Oče pravi, da je to mogoče, ampak samo z dobro voljo. Torej nimam dobre volje. Pepi jo pa ima, kajne? Ne bi mogel trdit, da sem jo pri njem kdaj že zasledil — tako zares močno voljo namreč, ki je potrebna, da se prenehaš napačati s tem prekletim dimom.

Prižgem cigareto. **FILTER 65**. Ponudim Pepiju, pa odločno odkloni.

— Kaj? Ne kadiš Zeta? — me vpraša.

— Ne. Nič več. »Prešaltal« sem na filter, so bolj zdrave, manj nikotina pride v pljuča, veš...

— Tudi ti boš nehal kaditi! Izbruhne. Kmalu. Boš videl, ne boš dolgo kadil tega ... tega ... hudiča! Ne razumem. Nič več ne razumem.

— Torej, če kadiš filter, rečem, potem nehaš. No, ta je pa dobra. Prosim te, ne frazari, kot tisti ... kako mu je že ime ... no, saj ni važno, veš tisti z dolgim nosom na partijskem sestanku.

— Ne! odločno reče. Nehal boš kaditi!

— Ja povej mi že, za božjo voljo, kaj je s tem! rečem, ker ne strpim več. Pa začne:

— Kadil sem Zeta, kot ti. Saj veš, že v gimnaziji in tudi potem. Pri vojakih sem kadil vse, od sarajevskih Zeta do Ibar, odvisno od tega, koliko mi je oče poslal denarja. Pred kratkim pa sem začel kaditi filter. **FILTER 65** ljubljanske Tobačne tovarne. Filter made in Slovenija. Zato, ker so bolj zdrave, ker odvzema dimu nikotin, kot praviš ti in kot sem govoril in prepričeval

samega sebe tudi jaz. Nekako sem se privadil. Pa odvadil obenem.

— Kako?

— Avtomatično. Tako rekoč samo po sebi je prišlo to. Nisem več občutil potrebe po dimu, ker sem ga dobival vse manj, z vsako cigareto manj (dima, ne samo nikotina!) ali pa nič. Cigareta je gorela, kadilo se je, moja pljuča pa so ostajala vse bolj čista. Kako to, sem se spraševal. Vlečem, da mi pohaja sapa in moč, pa nič.

— Pa?

— Pa sem »pogruntal«!

— Kaj?

— Da so **FILTER 65** patentirane cigarete za tiste, ki se drugače ne morejo odvaditi!

— Patentirane!?

— Da dragi prijatelj! Vzame mojo škatlo in privleče ven štiri **FILTER 65**.

— Poglej, mi kaže s prstom, tudi sam si verjetno že opazil! Poglej, tri cigarete od štirih imajo filter napol ali še več odlepljen od cigarete. Lahko pa tudi manj, lahko je samo majhna luknjica in ti vlečeš in vlečeš, dim pa odhaja, ne skozi filter, ampak mimo njega, v atmosfero, neškodljiv postane, seveda ne zaradi filtra, ampak zaradi odlepljenega filtra. Misliš, da so cigarete tako lahke, da jih sploh ne čutiš, ali da so tvoja pljuča že tako zakažena, da skoraj niso več občutljiva, predvsem ne za dim brez nikotina, v resnici pa dima sploh ni. Ni ga, razumeš, ker so v tovarni poskrbeli da skozi filter sploh ne gre! In tako se lepo počasi, a gotovo odvadiš dima, odvadiš kajenja.

Prižgem eno od tistih treh cigaret.

— Prav imaš, Pepi, mu priznam. Tudi sam opažam že nekaj časa, pa sem si mislil, da je to poslabšanje kvalitete...

— Kje pa! Skrb Tobačne tovarne za ljudi! Borba proti raku na pljučih! Prikrita konkurenca v monopolizirani tobačni industriji...

P. S.:
Spet kadim Zeta. —at

— Slabo vidim

— Prednost novega stanovanja